

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

89373

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 01.08.73 (P. 164 465)

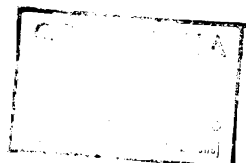
Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 02.05.75

Opis patentowy opublikowano: 30.07.1977

MKP G01n 27/14
G01r 31/26

Int. Cl.² G01N 27/14
G01R 31/26

Twórcy wynalazku: Henryk Rzewuski, Zbigniew Werner, Kazimierz Merski

Uprawniony z patentu: Instytut Badań Jądrowych, Warszawa (Polska)

Urządzenie do pomiaru koncentracji i ruchliwości nośników prądu w półprzewodnikach

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do pomiaru koncentracji i ruchliwości nośników prądu w półprzewodnikach w funkcji temperatury. Urządzenie ma zastosowanie w pracach pomiarowo-kontrolnych oraz badawczych dotyczących półprzewodników. Znane są urządzenia do pomiaru koncentracji nośników prądu w półprzewodnikach, w których koncentracja jest określana za pośrednictwem pomiaru napięcia Halla przy stałym prądzie próbki i zmiennym polu magnetycznym działającym prostopadle do powierzchni próbki.

W znanym urządzeniu opisanym w „The Hall effect and related phenomena” E.H. Putley’a, London Butterworths 1960, str. 23—64 badana próbka półprzewodnikowa umieszczona jest pomiędzy nabiegunkami elektromagnesu zasilanego napięciem stałym lub napięciem zmiennym o częstotliwości 50 Hz. Próbka zamocowana jest na uchwycie diamagnetycznym i znajduje się w temperaturze pokojowej. Dla osiągnięcia dużej czułości pomiaru wymagane są silne pola magnetyczne działające na próbkę, a więc znaczne moce prądu stałego lub zmiennego do zasilania elektromagnesu. Umieszczenie próbki pomiędzy nabiegunkami dużych elektromagnesów uniemożliwia pomiar koncentracji w funkcji temperatury oraz pod wpływem działania innych czynników fizycznych jak: promieniowanie jonizujące i oświetlenie. Urządzenie według wynalazku zawiera tor pomiarowy napięcia Halla w postaci kompensatora amplitudy i fazy, wzmacniacza selektywnego oraz woltomierza cyfrowego i oscyloskopu. Badana próbka półprzewodnikowa umieszczona jest w kriostacie na uchwycie wykonanym z materiału o wysokim przewodnictwie cieplnym, którego drugi koniec jest zanurzony w ciekłym czynniku chłodzącym. Cewka wytwarzająca pole magnetyczne, działające na badaną próbkę jest nawinięta na kubkowym rdzeniu ferrytowym i umieszczona w kriostacie. Rdzeń ferrytowy posiada w części centralnej otwór i jest zamocowany suwliwie oraz połączony z osią próżniuszczelną wyprowadzoną na zewnątrz kriostatu. Cewka jest połączona jednym końcem z masą kriostatu, a drugim końcem poprzez kondensator z generatorem mocy częstotliwości akustycznej.

Rozwiązanie konstrukcyjne mocowania próbki oraz cewki z rdzeniem ferrytowym zastosowane w urządzeniu pozwala na pomiar koncentracji nośników w szerokim zakresie temperatur. Ponadto urządzenie pozwala na pomiar koncentracji pod wpływem promieniowania jonizującego oraz naświetlenia wiązką światła. Zastosowanie szeregowego kondensatora i generatora mocy częstotliwości akustycznej pozwala na znaczne zmniejszenie mocy

zasilania układu magnetycznego przy wzroście czułości pomiaru koncentracji w stosunku do znanych urządzeń.

Urządzenie według wynalazku zostało objaśnione na przykładzie wykonania przedstawionym na rys., na którym fig. 1 przedstawia schemat blokowy, a fig. 2 – kriostat w przekroju pionowym z konstrukcją zamocowania próbki i cewki pola magnetycznego. Badana próbka półprzewodnikowa 1 jest umieszczona w kriostacie 2 na uchwycie 21 chłodzonym ciekłym azotem. Temperatura próbki jest kontrolowana układem, w skład którego wchodzi termopary kontrolne i pomiarowe 6, termopary odniesienia 7 i grzejnik 8 nawinięty na uchwycie 21 oraz stabilizator temperatury 9. Pomiar koncentracji nośników prądu jest dokonywany przy cewce 3 z rdzeniem ferrytowym nasuniętej na badaną próbkę za pośrednictwem osi próżnioszczelnej 19 i bolców prowadzących 20, przy czym cewka 3 jest połączona jednym końcem z masą kriostatu 2, a drugim końcem poprzez kondensator 4 z generatorem mocy częstotliwości akustycznej 5. Koncentracja nośników jest określana na podstawie znanej wielkości prądu stałego przepływającego przez próbkę 1 z układu zasilania 10, znanego natężenia pola magnetycznego wytwarzanego przez cewkę 3 w szczelinie oraz napięcia Halla. Napięcie Halla jest mierzone przy skompensowaniu napięcia indukowanego w pętli próbka – przewody łączące z napięciem otrzymanym z pętli indukcyjnej 11 umieszczonej na uchwycie 21. Kompensacja ta jest przeprowadzana przy pomocy kompensatora amplitudy i fazy 12. Napięcie Halla otrzymywane z próbki jest wzmacniane przy pomocy wzmacniacza różnicowego 13 i wzmacniacza selektywnego 14 oraz kontrolowane oscyloskopem 17. Układ przełączający 15 wprowadza na wejście woltomierza cyfrowego 16 napięcie odpowiadające temperaturze próbki, prądowi próbki, napięciu na próbce oraz napięciu Halla.

Zastrzeżenie patentowe

Urządzenie do pomiaru ruchliwości i koncentracji nośników prądu w półprzewodnikach zawierające tor pomiarowy napięcia Halla składający się z kompensatora amplitudy i fazy, wzmacniacza różnicowego, wzmacniacza selektywnego oraz woltomierza cyfrowego i oscyloskopu, z n a m i e n n e t y m, że badana próbka półprzewodnikowa (1) umieszczona jest w kriostacie (2) na uchwycie (21) wykonanym z materiałów o wysokim przewodnictwie cieplnym, którego drugi koniec jest zanurzony w ciekłym czynniku chłodzącym, natomiast cewka pola magnetycznego (3) nawinięta jest na kubkowym rdzeniu ferrytowym i jest umieszczona również w kriostacie (2), a rdzeń ferrytowy cewki (3) posiada w części centralnej otwór (18) i rdzeń ten jest zamocowany suwliwie oraz połączony z osią próżnioszczelną (19) wyprowadzoną na zewnątrz kriostatu (2), przy czym cewka (3) jest połączona jednym końcem z masą kriostatu (2), a drugim końcem poprzez kondensator (4) z generatorem mocy częstotliwości akustycznej (5).

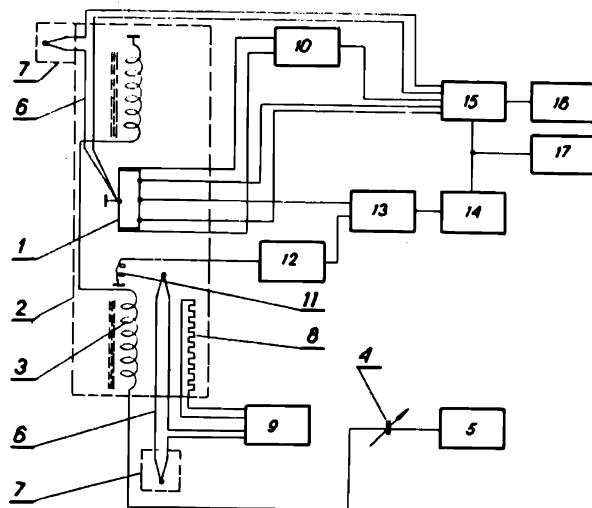

FIG. 1

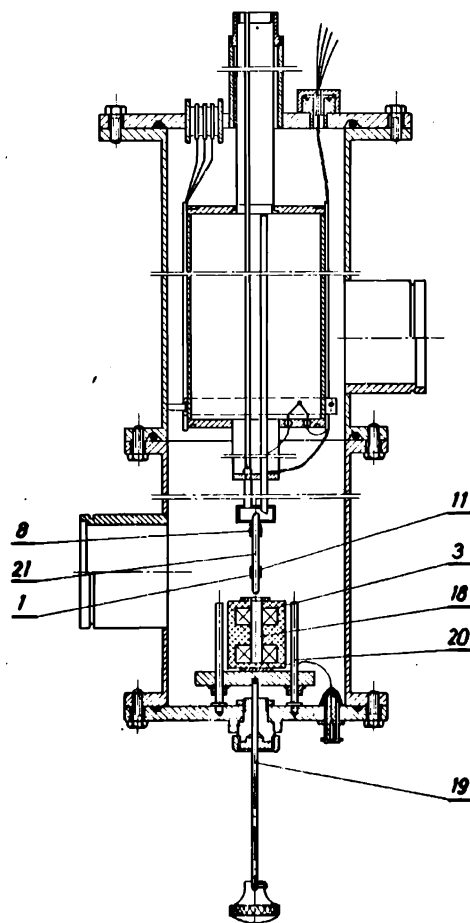

FIG. 2